

- 2005a. *Caenoscelis grandis* Thoms. (Thure Palm i Sv. Ent. T. 1943, p. 86—90). Dyrehaven, 1 stk. sigtet, 9. 10. 57 (F. Larsen leg., V. H. det.). Arten adskilles fra *C. ferruginea* ved stærkere tværbredt pronotum, tykkere følehorn og lidt betydeligere størrelse.
- 2907 b. *Trachyphloeus digitalis* Gyll. (D. F. XX, p. 28). Arten er nu fundet på Samsø, 1 stk. ketsset på havskrænten ved Mårup, 25. 7. 58 (M. Rudkjøbing leg., samme og V. H. det.).
- 3053 a. *Anthonomus varians* Payk. (D. F. IV, p. 214). 1 stk. i Asserbo plantage ved ketsning, 10. 8. 58 (Johs. Petersen leg. og det.).

In Dänemark getroffene Arten von *Bombus* und *Psithyrus* (Hym., Apidae)

von K. Faester
Zoologisk Museum, Kopenhagen

Bombus

1. *distinguendus* Mor.
2. *subterraneus* L.
3. *hortorum* L.
4. *runderatus* F.
5. *pomorum* Panz.
6. *runderarius* Müll.
7. *equestris* F.
8. *sylvarum* L.
9. *nigrescens* Pérez
10. *agrorum* F.
11. *muscorum* F.
12. *variabilis* Schmiedek.
13. *terrestris* L. (incl. *lucorum*)
14. *soroensis* F.

15. *cullumanus* Kirby
16. *lapidarius* L.
17. *pratorum* L.
18. *hypnorum* L.
19. *jonellus* Kirby

Psithyrus

1. *rupestris* F.
2. *barbutellus* Kirby
3. *campestris* Panz.
4. *bohemicus* Seidl.
5. *meridionalis* Rich.
6. *norvegicus* Sparre-Sch.
7. *sylvestris* Lep.

B. nigrescens ist mit *sylvarum* morphologisch identisch aber wie *runderarius* gefärbt und diesem zum Verwechseln ähnlich. Weil *sylvarum* und *nigrescens* ohne Uebergänge nebeneinander vorkommen, dürfte es berechtigt sein sie als artverschieden aufzufassen. Unterschiede gegenüber *runderarius*: ♀ *nigrescens*: Kiel des Analsternites trommelschlägelartig, *runderarius*: einfach oder fehlend. ♂ *nigrescens*: 3. Fühlerglied so lang wie 4., *runderarius*: deutlich länger.

B. cullumanus. Im männlichen Geschlecht leicht von dem sonst ähnlichen *soroensis* zu unterscheiden. Während die Vorderkante des hinteren Metatarsus bei *cullumanus* scharfrandig ist wie ein Lineal, ist sie bei *soroensis*, gegen die Kante gesehen, proximal

abgeplattet und schwach, wie durch einen Messerschnitt, eingekerbt. Im Gegensatz zu den Weibchen von *lapidarius*, *pratorum*, *hypnorum*, *jonellus* und mehreren anderen Arten, deren mittlerer Metatarsus basal an der Aussenfläche lange Borsten trägt, haben die Weibchen von *soroensis* und *cullumanus* an der ganzen äusseren Fläche fast einheitlich kurze Borsten oder Haare (Seitenansicht, parallel der Fläche). Beim *soroensis*-Weibchen trägt wiederum die Fläche der Hinterschiene an der proximalen Hälfte fast immer vereinzelt Borsten, beim *cullumanus* aber keine. Bisher im Material verkannt.

Ps. bohemicus zuvor mit *vestalis* Geoffr. verwechselt. Letzterer scheint in Dänemark nicht vorzukommen.

Ps. norvegicus zuvor im Material nicht von *sylvestris* gesondert.

Anmeldelser.

Otto Pflugfelder: *Entwicklungsphysiologie der Insekten*. Probl. d. Biol. Band 5. 2. stark erweiterte Auflage. Leipzig (Akad. Verlagsgesellschaft) 1958. 490 pp. Pris indb. 35 DM.

Udviklingsfysiologi er jo en ganske ny Disciplin, ikke mindst inden for Insekterne; Ordet, der har udviklet sig af det oprindelige "Entwicklungsmechanik", dækker over de Processer, der betinger Individets Udvikling fra Æg til voxen. Betegnelsen "mechanik" var nu ikke helt ved Siden af, for Kendskabet til disse Processer faas ved, at man paa enhver optænkelig Maade søger at hindre dem, og saa ser, hvad der sker. Efterhaanden som disse ydre Indgreb er blevet mere og mere planmæssige, er der da ogsaa fremkommet en Række Resultater, der allerede nu giver et Billede af, hvad der forarsager det, der sker; og det er højst fortjenstfuldt af Pflugfelder, der selv har arbejdet med Hormonspørgsmaalene, at sammenfatte det nuværende Kendskab. Indholdsfortegnelsen er 7 Sider lang og næsten et Stikordsregister, som til Gengæld mangler; Litteraturlisten næsten 80 Sider, hvad der jo maa siges at være imponerende i Betragtning af, at man i Anm.'s Studietid for 30 Aar siden docerede ex cathedra, at Insekterne ingen Hormoner havde. Omtalen af deres hormonale Virkninger optager Halvdelen af Bogens 400 Textsider, Determinationsanalyse af Udviklingen af de enkelte Organer saavelsom af den tidligste Embryonaludvikling Resten, hvori dog ogsaa indgaar en Oversigt over den normale Udvikling samt af Begrebet Diapause. Her skal ikke gaas ind paa Enkeltheder; om de "Zusammenfassungen", Forf. hist og her giver af de under-